

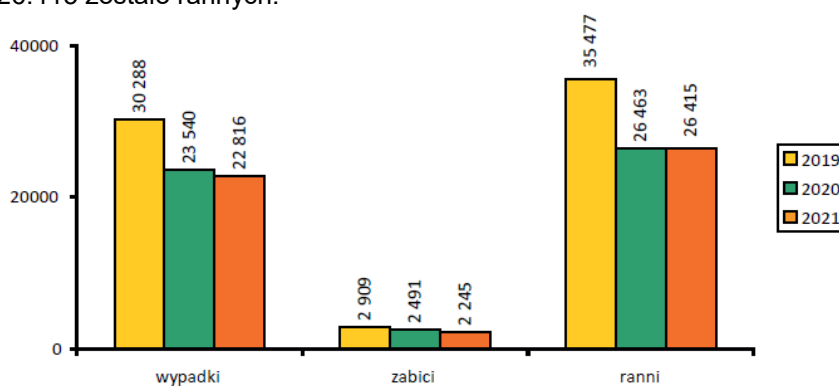
Informacja prasowa nr 02/2022/GDPM
Data sporządzenia: 19.05.2022
Do publikacji wyłącznie do dnia: 30.11.2022

Cztery ofiary wypadku samochodowego – jakie prawa mają bliscy?

Cztery ofiary śmiertelne – to tragiczny bilans wypadku drogowego, do którego doszło 16 maja 2022 roku na drodze krajowej między Bydgoszczą a Świeciem. W wyniku zderzenia czterech pojazdów, śmierć na miejscu ponieśli mężczyźni jadący autem osobowym. Samochód został zmiążdżony pomiędzy pojazdami ciężarowymi.

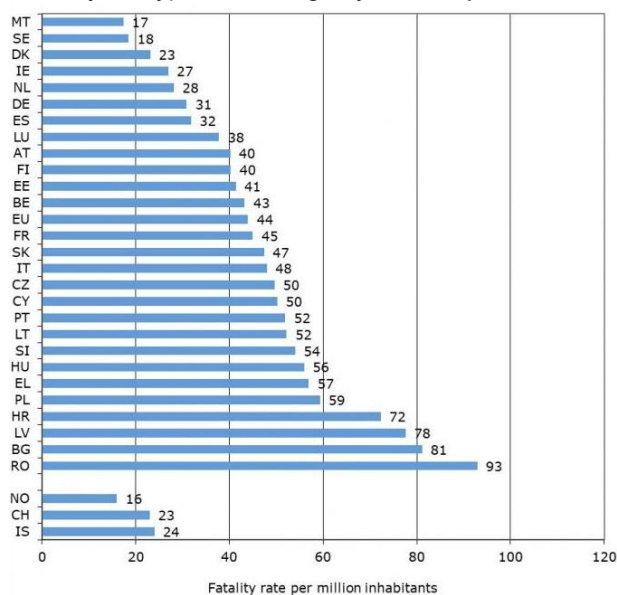
Fatalna statystyka

Według statystyk polskiej Policji, w 2021 roku w wyniku 22.816 wypadków drogowych śmierć poniosło 2.245 osób a 26.415 zostało rannych.

Wypadki drogowe i ich skutki w latach 2019 - 2021
Źródło: Symon, E. (red.), *Wypadki drogowe w Polsce w 2021 roku*, Warszawa, 2022, s. 6.

Jak wynika z danych zgromadzonych przez Biuro Ruchu Drogowego przy Komendzie Głównej Policji, liczby te maleją z roku na rok dając nadzieję, że tendencja spadkowa zostanie utrzymana i zdarzeń drogowych – w szczególności tych fatalnych w skutkach – będzie coraz mniej. Niestety, nadal wypadamy fatalnie na tle pozostałych państw Unii Europejskiej, zajmując niechlubne, piąte miejsce pod względem liczby ofiar śmiertelnych wypadków drogowych w kraju.

Liczba śmiertelnych ofiar wypadków drogowych w poszczególnych krajach EU (w przeliczeniu na milion mieszkańców)

Źródło: 2021 road safety statistics: what is behind the figures?

[w:] https://transport.ec.europa.eu/2021-road-safety-statistics-what-behind-figures_en

Zadośćuczynienie nie tylko dla krewnych

Za wyliczeniami Komisji Europejskiej oraz Policji skrywają się tysiące osobistych dramatów, niewyobrażalnych tragedii osób, które w wyniku wypadków utraciły członków rodziny lub bliskich. Dotkliwych cierpień związanych ze stratą – w szczególności tak nagłą i nieoczekiwaną – nie sposób jest zrekomensować, jednak z biegiem czasu, gdy żałoba mija, bliscy zaczynają szukać sprawiedliwości i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Niezwykle istotnym (a nieznanym szeroko) faktem w kwestii ubiegania się o zadośćuczynienie jest to, że za najbliższego członka rodziny uznaje się nie tylko matkę, ojca, rodzeństwo i dzieci, macochę, ojczyma, rodzeństwo przyrodnie czy partnera pozostającego ze zmarłym w związku nieformalnym (konkubincie). Zgodnie z aktualnie obowiązującym orzecznictwem do osób bliskich należą nie tylko krewni, ale też inne osoby niepołączone ze zmarłym więzami rodzinnymi, o ile istnieje między nimi stosunek bliskości. Zatem zadośćuczynienie może być przyznane nie tylko krewnym zmarłego, ponieważ pokrewieństwo nie stanowi podstawowego kryterium bliskości. Istotny tu będzie indywidualnie oceniany stopień cierpienia psychicznego, stopień krzywdy wynikający z utraty pomocy i opieki osoby bliskiej, uczucia osamotnienia, bezsilności wobec trudności życiowych, stopień zażyłości, bliskości i wspólności, jakie zachodziły pomiędzy zmarłym a najbliższym członkiem rodziny.

Co należy się bliskim?

Poszkodowany, który stracił w wypadku osobę mu bliską, może wystąpić do sprawcy (lub jego ubezpieczyciela) o:

- zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej, zerwanie więzi uczuciowych i emocjonalnych,
- stosowne odszkodowanie za śmierć lub uszkodzenie ciała,
- zwrot kosztów pogrzebu,
- rentę obligatoryjną,
- rentę fakultatywną.

Ponadto kodeks cywilny przewiduje możliwość przyznania zadośćuczynienia najbliższemu członkowi rodziny zmarłego odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art. 446 § 4 k.c.). W ostatnich latach sądy zaczęły określać zadośćuczynienia po śmierci najbliższych w wysokości nawet do 230 tys. złotych dla jednego członka rodziny.

Zwrot kosztów pogrzebu

Bliscy mogą ubiegać się także o zwrot kosztów pogrzebu, który pokryje poniesione wydatki związane zwyczajowo z tą uroczystością:

- koszty uroczystości pogrzebowej,
- koszty przewozu zwłok,
- zakup trumny,
- zakup wieńców,
- zapłatę za nekrologi,
- zakup odzieży żałobnej zmarłego i żałobników,
- wykup miejsca na cmentarzu,
- wydatek na msze żałobne,
- koszty wystawienia nagrobka (grobowca),
- koszty kremacji,
- wydatek na poczęstunek dla najbliższej rodziny.

Zasiłek pogrzebowy wypłacony przez ZUS nie podlega zaliczeniu jako odszkodowanie od sprawcy szkody.

Renta obligatoryjna (obowiązkowa)

Osoba, względem której ciążył na zmarłym ustawowy obowiązek alimentacyjny, może żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody renty obliczonej stosownie do potrzeb poszkodowanego przez czas prawdopodobnego trwania obowiązku alimentacyjnego. Uprawnionymi do renty są osoby, którym w chwili śmierci poszkodowanego przysługiwały roszczenia alimentacyjne, a także dzieci poczęte za życia, a narodzone po śmierci poszkodowanego. Wysokość renty powinna być dostosowana do potrzeb uprawnionego oraz mieścić się w granicach zarobkowych i majątkowych zmarłego. Chodzi o zarobki i inne dochody, które zmarły mógł uzyskać, a nie jakie rzeczywiście osiągał.

Renta fakultatywna (dobrowolna)

Stosownie do treści art. 446 § 2 kodeksu cywilnego, osoby bliskie są uprawnione do renty po zmarłym, jeżeli zmarły dostarczał im dobrowolnie i stale środki do utrzymania, a wymagają tego zasady współżycia społecznego (np. zmarły dziadek dobrowolnie wspomagał finansowo wnuka).

Kto zapłaci?

Z informacji przedstawianych przez Policję wynika, że wyłącznym sprawcą omawianego wypadku był kierowca samochodu ciężarowego, który najechał na auto dostawcze. Właściciel pojazdu sprawcy miał prawdopodobnie wykupione ubezpieczenie OC, co oznacza, że sprawca nie będzie musiał wypłacać ogromnych (rzędu 1 miliona dla rodziny ofiary wypadku) odszkodowań z własnej kieszeni.

A co, jeśli posiadacz pojazdu sprawcy nie miał ubezpieczenia OC? Poszkodowane rodziny nie muszą się martwić o odszkodowania, ponieważ gwarantem w tego typu wypadkach jest UFG – Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny. UFG wypłaci pełne odszkodowanie, potem ma prawo żądać zwrotu wypłaconych kwot od... sprawcy.

Aleksandra Zasada

Grupa Doradcza Prawno-Medyczna
80-136 Gdańsk, ul. Kartuska 142
Infolinia dla poszkodowanych: 801 120 020
Tel.: +48 58 303 46 38
Faks: +48 58 320 75 49

Kontakt: Aleksandra Zasada – specjalista ds. marketingu i PR
e-mail: smpr@gdpm.pl
tel.: +48 58 303 46 38
smpr@gdpm.pl
www.gdpm.pl